

Cuprins

PARTEA I

ASPECTE INTRODUCTIVE 5

CAPITOLUL I. NOȚIUNEA, APARIȚIA, EVOLUȚIA, AUTONOMIA

ȘI IZVOARELE DREPTULUI FAMILIEI..... 7

Secțiunea 1 *Noțiunea dreptului familiei* 7

Secțiunea a 2-a *Apariția și evoluția dreptului familiei* 7

Secțiunea a 3-a *Autonomia dreptului familiei*..... 8

1. Prezentarea generală a elementelor care impun autonomia 8

2. Analiza elementelor care impun autonomia dreptului familiei 8

2.1. Obiectul de reglementare 8

2.2. Metoda de reglementare 10

2.3. Principiile generale ale dreptului familiei 10

2.4. Calitatea subiectelor de drept 15

Secțiunea a 4-a. *Izvoarele dreptului familiei* 15

1. Noțiunea de izvoare ale dreptului familiei, în sens formal..... 15

2. Clasificarea izvoarelor dreptului familiei în funcție de apartenență 15

2.1. Izvoarele interne ale dreptului familiei 15

2.2. Izvoarele internaționale ale dreptului familiei..... 15

CAPITOLUL II. CORELAȚIILE DREPTULUI FAMILIEI CU ALTE RAMURI

DE DREPT 19

1. Precizare prealabilă..... 19

2. Corelațiile dreptului familiei cu alte ramuri de drept..... 19

2.1. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul constituțional 19

2.2. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul administrativ 19

2.3. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul civil 20

2.4. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul procesual civil 20

2.5. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul muncii 21

2.6. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul penal 21

2.7. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul procesual penal 21

2.8. Corelația dintre dreptul familiei și dreptul internațional privat 22

PARTEA a II-a

DESPRE FAMILIE 23

TITLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND RELAȚIILE DE FAMILIE. UNIUNEA

CONSENSUALĂ (CONCUBINAJUL) 25

CAPITOLUL I. CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND RELAȚIILE DE FAMILIE 25

Secțiunea 1. *Aspecte sociologice și juridice privind familia*..... 25

1. Familia – fenomen social 25

2. Familia – definire sociologică și juridică 26

Secțiunea a 2-a. *Funcțiile familiei* 32

1. Funcția biologică (demografică)	32
2. Funcția economică	33
3. Funcția educativă	33
CAPITOLUL II. UNIUNEA CONSENSUALĂ (CONCUBINAJUL)	35
Secțiunea 1. <i>Noțiunea și condițiile concubinajului</i>	35
1. Noțiunea de concubinaj	35
2. Condițiile concubinajului	35
Secțiunea a 2-a. <i>Dovada concubinajului</i>	35
Secțiunea a 3-a. <i>Efectele concubinajului</i>	35
Secțiunea a 4-a. <i>Situația juridică a concubinajului în România</i>	36

TITLUL II

CĂSĂTORIA

CAPITOLUL I. LOGODNA	37
Secțiunea 1. <i>Considerații introductive privind logodna</i>	37
Secțiunea a 2-a. <i>Reglementarea logodnei în dreptul românesc</i>	38
Secțiunea a 3-a. <i>Noțiunea și natura juridică a logodnei</i>	38
Secțiunea a 4-a. <i>Caracterele juridice ale logodnei</i>	39
Secțiunea a 5-a. <i>Condițiile de fond pentru încheierea logodnei</i>	40
1. Precizări prealabile	40
2. Condițiile de fond pentru încheierea logodnei	40
Secțiunea a 6-a. <i>Situația formalităților pentru încheierea logodnei</i>	44
Secțiunea a 7-a. <i>Dovada logodnei</i>	44
Secțiunea a 8-a. <i>Efectele logodnei</i>	44
Secțiunea a 9-a. <i>Nulitatea logodnei</i>	45
1. Noțiunea și clasificarea nulității logodnei	45
2. Nulitatea absolută a logodnei	46
3. Nulitatea relativă a logodnei	46
4. Efectele nulității logodnei	47
Secțiunea a 10-a. <i>Încetarea logodnei</i>	47
1. Precizări prealabile	47
2. Ruperea logodnei	48
2.1. Cazurile ruperii logodnei	48
2.2. Efectele ruperii logodnei	49
2.2.1. Prezentarea generală a efectelor ruperii logodnei	49
2.2.2. Obligația de restituire a darurilor	49
2.2.3. Răspunderea pentru ruperea abuzivă a logodnei	50
Secțiunea a 11-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la logodnă</i>	52
CAPITOLUL II. NOȚIUNEA, SCOPUL, NATURA ȘI CARACTERELE JURIDICE ALE CĂSĂTORIEI	53
Secțiunea 1. <i>Noțiunea și scopul căsătoriei</i>	53
Secțiunea a 2-a. <i>Natura juridică a căsătoriei</i>	53
Secțiunea a 3-a. <i>Caracterele juridice ale căsătoriei</i>	56
CAPITOLUL III. ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI	59
Secțiunea 1. <i>Noțiuni introductive privind condițiile încheierii căsătoriei</i>	59
Secțiunea a 2-a. <i>Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei</i>	59
Secțiunea a 3-a. <i>Formalitățile pentru încheierea căsătoriei</i>	70
1. Precizări prealabile	70
2. Formalitățile pentru încheierea căsătoriei	70

2.1. Formalitățile premergătoare încheierii căsătoriei	70
2.2. Formalitățile încheierii căsătoriei	74
CAPITOLUL IV. FORMALITĂȚILE ULTERIOARE ÎNCHEIERII CĂSĂTORIEI	78
Secțiunea 1. <i>Operațiunile pe care le efectuează ofițerul de stare civilă după încheierea căsătoriei</i>	78
1. Înregistrarea căsătoriei	78
2. Formalitățile privind regimul matrimonial	78
3. Eliberarea și, după caz, anularea unor acte	79
Secțiunea a 2-a. <i>Dovada căsătoriei</i>	79
Secțiunea a 3-a. <i>Celebrarea religioasă a căsătoriei</i>	79
CAPITOLUL V. EFECTELE CĂSĂTORIEI	80
Secțiunea 1. <i>Noțiunea și clasificarea efectelor căsătoriei</i>	80
1. Noțiunea de efecte ale căsătoriei	80
2. Clasificarea efectelor căsătoriei	80
Secțiunea a 2-a. <i>Efectele căsătoriei cu privire la relațiile personale dintre soți</i>	80
1. Considerații generale privind relațiile personale dintre soți	80
2. Drepturile și îndatoririle (obligațiile) personale ale soților	82
3. Corelația dintre drepturile și îndatoririle personale ale soților, pe de o parte, și libertatea individuală a acestora, pe de altă parte	84
Secțiunea a 3-a. <i>Efectele căsătoriei cu privire la relațiile patrimoniale dintre soți</i>	85
1. Precizări prealabile	85
2. Efectele patrimoniale ale căsătoriei în reglementarea Codului familiei	85
2.1. Clasificarea și conținutul relațiilor patrimoniale dintre soți	85
2.2. Principiul egalității în relațiile patrimoniale dintre soți	86
2.3. Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților	86
2.3.1. Precizări prealabile	86
2.3.2. Obligațiile patrimoniale ale soților	86
2.4. Regimul matrimonial	87
2.4.1. Noțiunea și clasificarea regimurilor matrimoniale	87
2.4.2. Regimul matrimonial în reglementarea Codului familiei	88
2.5. Bunurile soților	92
2.5.1. Clasificare	92
2.5.2. Bunurile comune ale soților	92
2.5.3. Bunurile proprii ale soților	105
2.5.4. Bunuri dobândite în timpul căsătoriei a căror natură juridică este controversată	111
2.6. Corelația dintre bunurile comune și bunurile proprii	119
2.7. Aspecte patrimoniale derivând din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare	119
2.8. Datoriile soților	121
3. Efectele patrimoniale ale căsătoriei în reglementarea Codului civil	125
3.1. Precizări prealabile	125
3.2. Regimul primar	125
3.2.1. Noțiunea de regim primar	125
3.2.2. Normele imperative privind efectele patrimoniale ale căsătoriei	126
3.2.2.1. Clasificarea normelor imperative privind efectele patrimoniale ale căsătoriei	126
3.2.2.2. Dispoziții legale aplicabile în perioadele normale ale căsătoriei	127
3.2.2.3. Dispoziții legale aplicabile în perioade de criză conjugală	134

3.3. Aspecte generale privind regimurile matrimoniale	136
3.3.1. Regimurile matrimoniale reglementate de Codul civil	136
3.3.2. Alegerea regimului matrimonial	137
3.3.3. Convenția matrimonială	137
3.3.4. Clauza de preciput	145
3.3.5. Modificarea regimului matrimonial	154
3.3.6. Aplicarea regimului matrimonial	154
3.3.7. Încetarea regimului matrimonial	157
3.3.8. Lichidarea regimului matrimonial	157
3.4. Regimurile matrimoniale reglementate de Codul civil	158
3.4.1. Precizare prealabilă	158
3.4.2. Regimul matrimonial al comunității legale	158
3.4.3. Regimurile matrimoniale convenționale	165
3.4.3.1. Regimurile matrimoniale convenționale reglementate de Codul civil	165
3.4.3.2. Regimul matrimonial al separației de bunuri	165
3.4.3.3. Regimul matrimonial al participării la achiziții	169
3.4.3.4. Regimul matrimonial al comunității convenționale	173
3.5. Modificarea regimurilor matrimoniale	177
3.5.1. Modificarea convențională	177
3.5.2. Modificarea judiciară	178
Secțiunea a 4-a. <i>Efectele căsătoriei cu privire la capacitatea de exercițiu a soțului minor</i>	179
Secțiunea a 5-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la efectele personale și efectele patrimoniale ale căsătoriei</i>	180
CAPITOLUL VI. NULITATEA CĂSĂTORIEI	183
Secțiunea 1. <i>Noțiunea și particularitățile nulității căsătoriei</i>	183
1. Noțiunea de nulitate a căsătoriei	183
2. Particularitățile nulității căsătoriei	183
Secțiunea a 2-a. <i>Clasificarea nulității căsătoriei</i>	184
Secțiunea a 3-a. <i>Cazurile de nulitate absolută a căsătoriei</i>	184
Secțiunea a 4-a. <i>Cazurile de nulitate relativă a căsătoriei</i>	189
Secțiunea a 5-a. <i>Regimul juridic al nulității căsătoriei</i>	191
1. Noțiunea de regim juridic al nulității căsătoriei	191
2. Conținutul regimului juridic al nulității căsătoriei	191
Secțiunea a 6-a. <i>Aspecte procedurale în cazul nulității căsătoriei</i>	192
1. Competența în materia nulității căsătoriei	192
2. Sarcina probei în materia nulității căsătoriei	193
3. Raportul dintre nulitatea și desfacerea căsătoriei	193
Secțiunea a 7-a. <i>Efectele nulității căsătoriei</i>	193
1. Precizări prelabile	193
2. Efectele nulității căsătoriei	194
2.1. Efectele nulității căsătoriei în cazuri obișnuite	194
2.1.1. Efectele nulității căsătoriei cu privire la relațiile dintre soți	194
2.1.2. Efectele nulității căsătoriei cu privire la relațiile dintre părinți și copii	195
2.2. Efectele nulității în cazul căsătoriei putative	195
2.2.1. Noțiunea de căsătorie putativă	195
2.2.2. Condițiile căsătoriei putative	195
2.2.3. Efectele nulității în cazul căsătoriei putative	196

Secțiunea a 8-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la nulitatea căsătoriei</i>	198
CAPITOLUL VII. ÎNCETAREA CĂSĂTORIEI	199
1. Noțiunea de încetare a căsătoriei	199
2. Cazurile de încetare ale căsătoriei	199
3. Efectele încetării căsătoriei	199
CAPITOLUL VIII. DESFACEREA CĂSĂTORIEI	201
Secțiunea 1. <i>Noțiunea de desfacere a căsătoriei și evoluția divorțului în România</i>	201
1. Noțiunea de desfacere a căsătoriei	201
2. Scurte considerații privind evoluția divorțului în România	201
Secțiunea a 2-a. <i>Soluții normative privind divorțul</i>	204
1. Dualitatea soluțiilor normative privind divorțul	204
2. Admisibilitatea divorțului	204
2.1. Sisteme (concepții) privind divorțul	204
3. Interzicerea divorțului	205
Secțiunea a 3-a. <i>Aspecte de drept comparat privind divorțul</i>	205
1. Considerații generale privind divorțul în lume	205
2. Prezentarea comparativă a sistemelor de reglementare a divorțului prin acordul soților, în diferite state	207
Secțiunea a 4-a. <i>Formele divorțului și alegerea autorității competente</i>	214
1. Formele divorțului	214
2. Autoritățile competente să soluționeze divorțul	215
Secțiunea a 5-a. <i>Divorțul pe cale judiciară</i>	215
1. Formele divorțului pe cale judiciară	215
1.1. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară	215
1.1.1. Modalitățile divorțului prin acordul soților pe cale judiciară	215
1.1.2. Condițiile divorțului prin acordul soților pe cale judecătorească	215
1.2. Divorțul din culpă	216
1.2.1. Condițiile divorțului din culpă	216
1.2.2. Modalitățile divorțului din culpă	216
1.3. Divorțul pentru separarea în fapt	216
1.3.1. Condițiile divorțului pentru separarea în fapt	217
1.3.2. Modalitățile divorțului pentru separarea în fapt	217
1.4. Divorțul din cauza stării sănătății unuia dintre soți	217
1.5. Aspecte procedurale comune privind divorțul pe cale judiciară	217
1.6. Data desfacerii căsătoriei și formalitățile ulterioare rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de divorț	231
1.6.1. Data desfacerii căsătoriei	231
1.6.2. Formalitățile ulterioare rămânerii definitive a hotărârii de divorț	231
Secțiunea a 6-a. <i>Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă</i>	231
1. Condițiile divorțului prin acordul soților pe cale administrativă	231
2. Competența soluționării divorțului pe cale administrativă	231
3. Aspecte procedurale privind divorțul prin acordul soților pe cale administrativă	232
4. Regimul juridic al dispoziției de respingere a cererii de divorț pe cale administrativă	234
Secțiunea a 7-a. <i>Divorțul prin acordul soților pe cale notarială</i>	235
1. Condițiile divorțului prin acordul soților pe cale notarială	235
2. Competența soluționării divorțului pe cale notarială	235

3. Aspecte procedurale privind divorțul prin acordul soților pe cale notarială	235
Secțiunea a 8-a. <i>Efectele desfacerii căsătoriei</i>	239
1. Precizări prealabile.....	239
2. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile dintre soți	239
2.1. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile personale dintre soți.....	239
2.2. Efectele desfacerii căsătoriei privind relațiile patrimoniale dintre soți	240
3. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile dintre soții-părinți și copiii lor minori.....	245
3.1. Precizări prealabile.....	245
3.2. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile personale dintre soții-părinți și copii.....	246
3.3. Efectele desfacerii căsătoriei cu privire la relațiile patrimoniale dintre soții- părinți și copii.....	249
Secțiunea a 9-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare</i>	251
<i>la desfăcerea căsătoriei</i>	251

TITLUL III

RUDENIA	253
CAPITOLUL I. ASPECTE GENERALE PRIVIND RUDENIA	253
Secțiunea 1. <i>Rudenia</i>	253
1. Noțiunea de rudenie	253
2. Clasificarea rudeniei	253
3. Gradul de rudenie.....	254
3.1. Noțiunea de grad de rudenie.....	254
3.2. Stabilirea gradului de rudenie	254
3.3. Importanța stabilirii gradelor de rudenie	257
4. Efectele rudeniei	257
5. Durata rudeniei	257
6. Dovada rudeniei.....	257
Secțiunea a II-a. <i>Afinitatea</i>	258
1. Noțiunea de afinitate.....	258
2. Gradul de afinitate	258
2.1. Noțiunea de grad de afinitate	258
2.2. Stabilirea gradului de afinitate	259
3. Efectele afinității	261
4. Durata afinității	261
5. Dovada afinității	261
CAPITOLUL II. FILIAȚIA	262
Secțiunea 1. <i>Considerații introductive privind filiația</i>	262
1. Noțiunea de filiație.....	262
2. Sediul materiei	262
3. Clasificarea filiației.....	262
Secțiunea a 2-a. <i>Aspecte generale privind stabilirea filiației</i>	263
1. Noțiunea de stabilire a filiației	263
2. Modurile de stabilire ale filiației.....	263
Secțiunea a 3-a. <i>Dovada filiației</i>	264
Secțiunea a 4-a. <i>Acțiuni în justiție referitoare la filiație</i>	264
1. Precizare prealabilă.....	264
2. Clasificarea acțiunilor în justiție referitoare la filiație	264

3. Caracterele juridice ale acțiunilor în justiție referitoare la filiație.....	265
Secțiunea a 5-a. <i>Stabilirea filiației față de mamă</i>	265
1. Stabilirea filiației față de mamă prin faptul nașterii.....	265
1.1. Elementele stabilirii filiației față de mamă.....	265
1.2. Actul de naștere și certificatul de naștere	266
1.3. Posesia de stat	266
1.4. Concordanța dintre actul de naștere și posesia de stat.....	267
1.5. Contestarea filiației față de mamă stabilită prin faptul nașterii	267
2. Stabilirea filiației față de mamă prin recunoaștere.....	268
2.1. Noțiunea de recunoaștere a filiației față de mamă.....	268
2.2. Natura juridică a recunoașterii filiației față de mamă.....	268
2.3. Caracterele juridice ale recunoașterii filiației față de mamă	268
2.4. Capacitatea juridică necesară pentru recunoașterea filiației față de mamă	269
2.5. Formele recunoașterii filiației față de mamă	269
2.6. Cazurile de recunoaștere	269
2.7. Copiii cu privire la care filiația față de mamă se poate stabili prin recunoaștere	271
2.8. Efectele recunoașterii filiației față de mamă	271
2.9. Înscrierea recunoașterii filiației față de mamă.....	271
2.10. Contestarea recunoașterii filiației față de mamă	271
2.11. Nulitatea recunoașterii filiației față de mamă.....	272
3. Stabilirea filiației față de mamă prin hotărâre judecătorească	273
3.1. Acțiunea în justiție pentru stabilirea filiației față de mamă.....	273
3.2. Cazurile în care filiația față de mamă se poate stabili prin hotărâre judecătorească	274
3.3. Aspecte procedurale privind acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă	274
Secțiunea a 6-a. <i>Stabilirea filiației față de tată</i>	276
1. Considerații introductive privind stabilirea filiației față de tată.....	276
1.1. Noțiunea de filiație față de tată	276
1.2. Clasificarea filiației față de tată.....	276
1.3. Modurile de stabilire a filiației față de tată.....	276
2. Presumția timpului legal al concepției copilului.....	276
2.1. Conținutul prezumției timpului legal al concepției copilului	276
3. Stabilirea paternității din căsătorie.....	278
3.1. Modul de stabilire a paternității din căsătorie	278
3.2. Presumția de paternitate	278
3.3. Conflictul de paternitate (dubla paternitate).....	279
3.4. Tăgada paternității.....	280
3.5. Contestarea filiației față de tată din căsătorie.....	286
4. Stabilirea paternității din afara căsătoriei.....	287
4.1. Modalități de stabilire a paternității din afara căsătoriei	287
4.2. Efectele stabilirii paternității asupra unui proces penal.....	287
4.3. Stabilirea filiației față de tată prin recunoaștere	287
4.3.1. Noțiunea de recunoaștere a filiației față de tată.....	287
4.3.2. Natura juridică a recunoașterii filiației față de tată.....	288
4.3.3. Caracterele juridice ale recunoașterii filiației față de tată.....	288
4.3.4. Capacitatea juridică necesară pentru recunoașterea filiației față de tată	288

4.3.5. Formele recunoașterii filiației față de tată	288
4.3.6. Copiii cu privire la care filiația față de tată se poate stabili prin recunoaștere.....	289
4.3.7. Efectele recunoașterii filiației față de tată	289
4.3.8. Înscrierea recunoașterii filiației față de tată	289
4.3.9. Contestarea recunoașterii filiației față de tată.....	290
4.3.10. Nulitatea recunoașterii filiației față de tată	291
4.4. Stabilirea filiației față de tată prin hotărâre judecătorească.....	292
4.4.1. Acțiunea în justiție pentru stabilirea filiației față de tată	292
4.4.2. Cazurile în care filiația față de tată se poate stabili prin hotărâre judecătorească	292
4.4.3. Aspecte procedurale privind acțiunea pentru stabilirea filiației față de tată	292
4.4.4. Efectele admiterii acțiunii pentru stabilirea filiației față de tată	295
Secțiunea a 7-a. <i>Despăgubiri pentru cheltuielile făcute în timpul sarcinii, nașterii sau lehziei</i>	295
Secțiunea a 8-a <i>Reproducerea umană asistată medical cu terț donator</i>	296
1. Noțiunea de reproducere umană asistată medical cu terț donator	296
2. Sediul materiei	297
3. Condițiile reproducerii umane asistată medical cu terț donator	297
4. Regimul filiației în cazul reproducerii umane asistată medical cu terț donator	298
5. Contestarea filiației în cazul reproducerii umane asistată medical cu terț donator	298
6. Raporturile dintre tată și copil în cazul reproducerii umane asistată medical cu terț donator	299
7. Regimul informațiilor în cazul reproducerii umane asistată medical cu terț donator	299
Secțiunea a 9-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la filiație</i>	300
CAPITOLUL III. SITUAȚIA LEGALĂ A COPILULUI.....	301
Secțiunea 1. <i>Aspecte introductive privind situația legală a copilului</i>	301
1. Noțiunea de situație legală a copilului	301
2. Sediul materiei	301
Secțiunea a 2-a. <i>Principii și răspunderi privind drepturile copilului</i>	301
1. Principii aplicabile în materia drepturilor copilului	301
2. Garanția realizării și exercitării drepturilor copilului.....	302
3. Răspunderi privind drepturile copilului	303
Secțiunea a 3-a. <i>Drepturile copilului</i>	303
1. Categori de drepturi ale copilului	303
2. Drepturile copilului	303
2.1. Drepturi și libertăți civile	303
2.2. Drepturi privind mediul familial și îngrijirea alternativă	311
2.4. Drepturi vizând educația, activitățile recreative și culturale	314
Secțiunea a 4-a. <i>Egalitatea în drepturi a copiilor</i>	315
1. Principiul egalității în fața legii a copiilor din afara căsătoriei cu cei din căsătorie.....	315
2. Particularități privind numele de familie al copilului.....	315
2.1. Numele de familie al copilului din căsătorie	315
2.2. Numele de familie al copilului din afara căsătoriei	318
CAPITOLUL IV. ADOPTIA	320
Secțiunea 1. <i>Considerații introductive privind adopția</i>	320

1. Scurt istoric al adopției	320
2. Clasificarea adopției	322
3. Noțiunea actuală a adopției	323
4. Scopul adopției	324
5. Principiile adopției	324
6. Structura adopției	325
7. Natura juridică a adopției	325
Secțiunea a 2-a. <i>Condițiile de fond ale adopției</i>	326
Secțiunea a 3-a. <i>Procedura adopției</i>	333
1. Precizări prealabile	333
2. Procedura adopției interne	333
2.1. Faza prealabilă încuviințării adopției interne	333
2.2. Faza încuviințării adopției interne	342
2.3. Formalități ulterioare încuviințării adopției interne	344
3. Procedura adopției internaționale	345
3.1. Faza prealabilă încuviințării adopției internaționale	345
3.2. Faza încuviințării adopției internaționale	347
3.3. Formalități ulterioare încuviințării adopției internaționale	348
Secțiunea a 4-a. <i>Efectele adopției</i>	349
1. Data de la care se produc efectele adopției	349
2. Natura relațiilor care se creează între adoptator și adoptat	349
3. Efectele adopției	349
4. Legea aplicabilă efectelor adopției internaționale	353
Secțiunea a 5-a. <i>Încetarea adopției</i>	354
1. Cazurile de încetare a adopției	354
2. Desfacerea adopției	354
2.1. Noțiunea de desfacere a adopției	354
2.2. Cazurile de desfacere a adopției	354
3. Nulitatea adopției	355
3.1. Noțiunea de nulitate a adopției	355
3.2. Clasificarea nulității adopției	356
3.3. Cazurile de nulitate absolută a adopției	356
3.4. Cazurile de nulitate relativă a adopției	357
3.5. Aspecte procedurale privind nulitatea adopției	357
4. Efectele încetării adopției	358
4.1. Data de la care se produc efectele încetării adopției	358
4.2. Efectele încetării adopției	358
Secțiunea a 6-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor legale privitoare la adopție</i>	360

TITLUL IV

OCROTIREA MINORULUI

CAPITOLUL I. ASPECTE INTRODUCATIVE PRIVIND OCROTIREA MINORULUI

Secțiunea 1. *Noțiunea și reglementarea ocrotirii minorului*

1. Noțiunea de ocrotire a minorului

2. Sediul materiei

Secțiunea a 2-a. *Formele de ocrotire a minorului*

Secțiunea a 3-a. *Protecția și promovarea drepturilor copilului*

1. Beneficiarii dispozițiilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare

2. Instituții și servicii cu atribuții în domeniul protecției copilului	362
2.1. Instituții la nivel central cu atribuții în domeniul protecției copilului	362
2.2. Instituții și servicii la nivel local cu atribuții în domeniul protecției copilului	362
3. Obligații în materia protecției și promovării drepturilor copilului	366
3.1. Obligațiile autorităților publice și ale organismelor private autorizate	366
3.2. Obligațiile celor responsabili de protecția copilului	366
4. Prioritatea reglementărilor internaționale în materia drepturilor copilului	366
CAPITOLUL II AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ	367
Secțiunea 1. <i>Noțiunea și principiile autorității părintești</i>	367
2.3. Principiile consacrate de Legea nr. 272/2004, cu modificările și completările ulterioare	368
Secțiunea a 2-a. <i>Conținutul autorității părintești</i>	369
1. Componentele autorității părintești	369
2. Drepturile și îndatoririle părintești	369
2.1. Drepturile și îndatoririle părintești referitoare la persoana minorului	369
2.2. Drepturile și îndatoririle părintești referitoare la bunurile minorului	373
Secțiunea a 3-a. <i>Exercitarea autorității părintești</i>	374
1. Scopul exercitării autorității părintești	374
2. Durata exercitării autorității părintești	375
3. Formele exercitării autorității părintești	375
4. Exercitarea autorității părintești de către ambii părinți	375
4.1. Exercitarea în comun a autorității părintești	375
4.2. Prezumția mandatului tacit reciproc	376
4.3. Soluționarea neînțelegerilor cu privire la exercitarea autorității părintești	376
5. Exercitarea autorității părintești de către un singur părinte	376
5.1. Exercitarea autorității părintești în cazul morții unuia dintre părinți	376
5.2. Exercitarea autorității părintești în cazul punerii sub interdicție judecătorească a unuia dintre părinți	376
5.3. Exercitarea autorității părintești în cazul decăderii unui părinte din drepturile părintești	376
5.4. Exercitarea autorității părintești în cazul neputinței, din orice motiv, a unuia dintre părinți de a-și manifesta voința	376
6. Situații speciale privind exercitarea autorității părintești)	377
7. Scindarea exercitării autorității părintești	378
7.1. Precizări prealabile	378
7.2. Exercitarea autorității părintești după desfacerea căsătoriei părinților	378
7.3. Exercitarea autorității părintești după stabilirea filiației copilului din afara căsătoriei	378
7.4. Exercitarea autorității părintești după constatarea nulității sau anularea căsătoriei părinților	378
8. Sancțiunile aplicabile în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a autorității părintești	379
8.1. Clasificarea sancțiunilor aplicabile în materia îndatoririlor specifice autorității părintești	379
8.2. Sancțiunile de dreptul familiei în materia autorității părintești	379
8.2.1. Categoriile de sancțiuni în dreptul familiei în materia autorității părintești	379
8.2.2. Decăderea din drepturile părintești	380

CAPITOLUL III. PROTECȚIA ALTERNATIVĂ A COPILULUI	384
Secțiunea 1. <i>Noțiunea, beneficiarii și formele protecției alternative</i>	384
1. Noțiunea de protecție alternativă	384
2. Beneficiarii protecției alternative	384
3. Formele protecției alternative	384
Secțiunea a 2-a. <i>Tutela minorului</i>	384
1. Scurt istoric al tutelei minorului	384
2. Reglementarea actuală a tutelei minorului	385
3. Noțiunea de tutelă a minorului	385
4. Caracterele juridice ale tutelei minorului	385
5. Principiile aplicabile tutelei minorului	386
6. Deschiderea tutelei minorului	387
6.1. Cazuri de instituire a tutelei minorului	387
6.2. Organul competent să instituie tutela minorului	387
6.3. Sesizarea instanței de tutelă	387
6.4. Condițiile cerute pentru tutore	388
6.5. Desemnarea și/sau numirea tutorelui	388
6.5.1. Variante de numire	388
6.5.2. Desemnarea tutorelui de către părinte	388
6.5.3. Numirea tutorelui de către instanța de tutelă	389
6.5.4. Procedura de numire a tutorelui	390
7. Consiliul de familie	390
7.1. Noțiunea de consiliu de familie	390
7.2. Diferențiere față de „consiliul de familie” prevăzut de Legea nr. 217/2003	391
7.3. Componența consiliului de familie	391
7.4. Constituirea consiliului de familie	392
7.5. Atribuțiile consiliului de familie	392
7.6. Funcționarea consiliului de familie	392
7.7. Sancțiuni aplicabile în cazul actelor încheiate în lipsa sau cu nerespectarea avizului consiliului de familie	393
7.8. Sancțiuni aplicabile în cazul unor acte juridice	393
7.9. Înlocuirea consiliului de familie	393
7.10. Exercițarea tutelei doar de către tutore	393
8. Exercițarea tutelei	394
8.1. Conținutul tutelei minorului	394
8.1.1. Precizări prealabile	394
8.1.2. Drepturile și îndatoririle tutorelui referitoare la persoana minorului	394
8.1.3. Drepturile și îndatoririle tutorelui referitoare la bunurile minorului	396
9. Controlul exercitării tutelei minorului	399
9.1. Formele controlului exercițiului tutelei minorului	399
9.2. Plângerea împotriva actelor sau faptelor tutorelui păgubitoare pentru minor	399
10. Încetarea tutelei minorului	400
10.1. Precizări prealabile	400
10.2. Încetarea funcției tutorelui	400
10.3. Încetarea tutelei	401
10.3.1. Cazurile de încetare a tutelei	401
10.3.2. Darea de seamă generală	401
10.3.3. Predarea bunurilor care au fost administrate de tutore	401

11. Răspunderea tutorelui	401
12. Aplicarea în timp a dispozițiilor privitoare la tutela minorului	402
Secțiunea a 3-a. <i>Curatela minorului</i>	403
1. Sediul materiei	403
2. Noțiunea de curatelă a minorului	403
3. Natura juridică de curatele minorului	403
4. Instituirea curatele minorului	403
4.1. Cazurile de instituire a curatele minorului	403
4.2. Aspecte procedurale privind curatela minorului	404
5. Drepturile și îndatoririle curatorului	404
6. Încetarea curatele minorului	404
Secțiunea a 4-a. <i>Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi</i>	404
1. Aspecte generale privind măsurile de protecție specială	404
1.1. Noțiunea de protecție specială a copilului	404
1.2. Durata protecției speciale	405
1.3. Serviciile de protecție specială	405
1.4. Măsurile de protecție specială	405
1.4.1. Categoriile de măsuri de protecție specială	405
1.4.2. Beneficiarii protecției speciale	405
1.4.3. Stabilirea și aplicarea măsurilor de protecție specială	406
1.4.4. Dreptul la acțiune în justiție în cazul măsurilor de protecție specială	406
1.4.5. Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială	407
1.4.6. Modificarea sau încetarea măsurilor de protecție specială	407
1.4.7. Dreptul copilului față de care a fost luată o măsură de protecție specială de a menține relații cu alte persoane	407
2. Plasamentul copilului	407
2.1. Noțiunea de plasament al copilului	407
2.2. Condițiile plasamentului copilului	408
2.3. Regulile aplicabile la stabilirea plasamentului copilului	408
2.4. Organele competente pentru plasamentul copilului	408
2.5. Efectele plasamentului copilului	409
3. Plasamentul în regim de urgență	409
3.1. Noțiunea de plasament în regim de urgență	409
3.2. Condițiile plasamentului în regim de urgență	409
3.3. Regulile aplicabile la stabilirea plasamentului în regim de urgență	410
3.4. Organele competente în cazul plasamentului în regim de urgență	410
3.5. Efectele plasamentului în regim de urgență	410
4. Supravegherea specializată	411
4.1. Noțiunea de supraveghere specializată	411
4.2. Copiii față de care se poate dispune măsura supravegherii specializate	411
4.3. Organele competente în cazul supravegherii specializate	411
5. Aspecte procedurale comune privind măsurile de protecție specială	411
5.1. Competența în materia măsurilor de protecție specială	411
5.2. Procedura de soluționare a cauzelor privind măsurile de protecție specială ..	412
5.3. Completarea dispozițiilor procedurale	413
Secțiunea a 5-a. <i>Protecția copiilor refugiați și protecția copiilor în caz de conflict armat</i>	413
1. Protecția copiilor refugiați	413

1.1. Categoriile de copii care beneficiază de protecție și asistență umanitară.....	413
1.2. Formele de protecție reglementate de Legea nr.122/2006 privind azilul în România.....	413
1.3. Noțiunea de solicitant de azil.....	414
1.4. Situația minorilor neînsoțiți solicitanți de azil.....	414
1.5. Aspecte procedurale privind soluționarea cererii de acordare a statutului de refugiat.....	414
2. Protecția copiilor în caz de conflict armat.....	415
2.1. Copiii care beneficiază de protecție și asistență.....	415
2.2. Interdicția folosirii copilului pentru anumite activități în timpul conflictelor armate.....	415
2.3. Obligații ale instituțiilor statului în caz de conflicte armate.....	415
Secțiunea a 6-a. <i>Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal</i>	416
1. Măsurile care pot fi luate față de copilul care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală și care nu răspunde penal.....	416
2. Organele competente cu privire la măsurile de protecție.....	416
3. Criteriile de alegere a măsurii de protecție.....	416
4. Plasamentul.....	416
4.1. Plasamentul în familia extinsă sau în cea substitutivă.....	416
4.2. Plasamentul într-un serviciu de tip rezidențial specializat.....	417
5. Supravegherea specializată.....	417
5.1. Conținutul măsurii supravegherii specializate.....	417
6. Interdicția de a se da publicității anumite date.....	417
7. Servicii specializate pentru reintegrare în societate a copilului care săvârșeste fapte prevăzute de legea penală și nu răspunde penal.....	417
Secțiunea a 7-a. <i>Protecția copilului împotriva exploatării</i>	418
1. Aspecte comune privind protecția copilului împotriva exploatării.....	418
1.1. Dreptul de protecție împotriva exploatării.....	418
1.2. Sesizarea organelor competente pentru protecția copilului.....	418
1.3. Obligații privind readaptarea și reintegrarea copilului victimă.....	418
2. Protecția copilului împotriva exploatării economice.....	418
2.1. Dreptul de protecție împotriva exploatării economice.....	418
2.2. Reintegrarea școlară.....	419
2.3. Obligația de a promova campanii de conștientizare și informare.....	419
3. Protecția copilului împotriva consumului de droguri.....	419
3.1. Dreptul de protecție împotriva consumului de droguri.....	419
3.2. Interdicția vânzării de solvenți copiilor.....	419
3.3. Obligații ale instituțiilor statale privind strategiile antidrog.....	419
4. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței.....	420
4.1. Noțiunea de abuz asupra copilului.....	420
4.2. Noțiunea de neglijare a copilului.....	420
4.3. Interdicții menite să protejeze copilul.....	420
4.4. Sesizarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului.....	420
4.5. Obligațiile Direcției generale de asistență socială și protecția copilului în cazul copilului abuzat sau neglijat.....	420
4.6. Aspecte procedurale privind cazurile de abuz sau de neglijare a copilului.....	421
5. Protecția copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de trafic.....	422
6. Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare.....	422

6.1. Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de exploatare	422
6.2. Obligații ale instituțiilor și autorităților publice privind protecția copilului ..	422
Secțiunea a 8-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la ocrotirea minorului</i>	422

TITLUL V

OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNTREȚINERE 424

Secțiunea 1. <i>Aspecte introductive privind obligația legală de întreținere</i>	424
1. Precizări prealabile	424
2. Noțiunea de obligație legală de întreținere	424
3. Fundamentele obligației legale de întreținere	424
4. Caracterele juridice ale obligației legale de întreținere	425
Secțiunea a 2-a. <i>Persoanele între care există obligația legală de întreținere și ordinea în care datorează întreținerea</i>	428
1. Persoanele între care există obligația legală de întreținere	428
2. Ordinea în care se datorează întreținerea	429
2.1. Regulile care guvernează ordinea în care se datorează întreținerea	429
2.2. Ordinea de plată a întreținerii	429
2.3. Situații speciale privind ordinea de plată a întreținerii	430
2.3.1. Situația persoanelor obligate concomitent la întreținere către aceeași persoană	430
2.3.2. Situația persoanelor îndreptățite concomitent la întreținere față de aceeași persoană	435
Secțiunea a 3-a. <i>Condițiile obligației legale de întreținere</i>	435
1. Precizare prealabilă	435
2. Condițiile privitoare la creditorul întreținerii	435
3. Condițiile privitoare la debitorul întreținerii	438
Secțiunea a 4-a. <i>Categorii de obligații legale de întreținere</i>	439
1. Obligația de întreținere dintre soți	439
2. Obligația de întreținere dintre foștii soți	440
3. Obligația de întreținere dintre părinți și copii	443
3.1. Aspecte generale privind obligația de întreținere dintre părinți și copii	443
3.2. Obligația de întreținere dintre părinți și copiii minori	443
3.3. Obligația de întreținere dintre părinți și copiii majori	447
4. Obligația de întreținere a soțului care a contribuit la întreținerea copilului celuilalt soț, față de acel copil	449
5. Obligația de întreținere a copilului întreținut de către soțul părintelui său, față de cel care l-a întreținut	449
6. Obligația de întreținere a celui care a luat un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar	450
7. Obligația de întreținere a moștenitorului persoanei care a fost obligată la întreținerea unui minor sau care, fără a avea obligația legală, i-a dat acestuia întreținere, față de acel minor	450
Secțiunea a 5-a. <i>Executarea întreținerii</i>	451
1. Obiectul întreținerii	451
2. Cuantumul întreținerii	451
3. Data de la care se datorează întreținerea	452
4. Modalitățile de executare a întreținerii	452
5. Modificarea pensiei de întreținere	453

6. Încetarea întreținerii	453
7. Restituirea cheltuielilor făcute cu întreținerea unei persoane pe calea acțiunii în regres	455
8. Restituirea întreținerii nedatorate.....	455
Secțiunea a 6-a. <i>Aspecte procedurale privind obligația legală de întreținere</i>	455
Secțiunea a 7-a. <i>Aplicarea în timp a dispozițiilor Codului civil privitoare la obligația legală de întreținere</i>	458